

ПРЕПОРАКИ

УРБАНО НАСЕЛЕНИЕ

Подигнување на свеста за важноста на учеството во општествено-политичкиот живот

- ♦ Акцентирање на придобивките од граѓанскиот ангажман.
- ♦ Контекстуализација на активизмот во однос на екологијата, урбанизацијата, итн.
- ♦ Идентификување позитивни примери и влијателни лица и промовирање на нивните активности и влијание.

Промовирање канали и процедури за поттикнување учество во граѓанскиот живот

Промовирање промени и подобрувања во заедниците како резултат на активно учество во општествено-политичкиот живот

Обезбедување механизми за поддршка на дијалогот меѓу граѓаните и владата за зголемување на граѓанското учество

- ♦ Зајакнување на готовноста на државните институции и политичките партии да одговорат на потребите на граѓаните.

Зголемување на вербата во сопствената моќ да влијаат на заедницата и општеството

- ♦ Промовирање позитивни примери и нивното влијание во заедницата. Користење примери што покажуваат дека активизмот е важен и има моќ да го корегира општеството.
- ♦ Промовирање помали проекти и иницијативи во заедницата кои се однесуваат на релевантни прашања.

- ♦ Иницирање и промовирање целни кампањи на тема екологија, загадување на воздухот, транспорт и сл.
- ♦ Користење формати што одговараат на различните ставови, начин на живот и интеракција на урбаното население, вклучително и на жените, младите, гласачите што гласаат првпат, невработените, вработените и сл. За таа цел, треба да се користат ТВ, сведоштва на социјалните медиуми, согледувања од трети страни, интервјуа, следење на проекти, ситуации „пред и потоа“ итн.
- ♦ Зајакнување на улогата преку развивање на вештини и знаења за самостоен граѓански ангажман.
- ♦ Користење онлајн алатки (преферирани од урбаното население) и директни алатки за едукација и развивање на вештини како што се веб-работилници, форуми, блогови, видеа, едукативни веб-статии, бесплатна обука, итн.

Градење политичка култура што поттикнува учество на сите нивоа на општеството, без страв од последици, заплашувања и насилство

Промовирање разновидност и вклучување на кандидати според возраста, родот, етничката припадност, итн.

Создавање сојузи:

Со медиумите (дигитални и традиционални)

- ♦ Подигнување на свеста за придобивките од активното граѓанско учество.
- ♦ Известување за резултатите од граѓанските иницијативи.
- ♦ Промовирање канали и начини за граѓанско учество.
- ♦ Вклучување и активирање на граѓаните во дебати и ток-шоуа за да се поттикне нивен интерес и учеството.
- ♦ Промовирање наративи кои акцентираат позитивни и успешни примери на граѓанско учество.

Со невладините организации

Во споредба со другите демографски групи, урбаното население е попривилегирано во однос на пристапот до различни невладини организации.

- ♦ Користење на невладините организации како центар за поттикнување учество. Нагласување на ефективната улога, видливоста и работата на невладините организации.
- ♦ Отворање локации за поддршка и организирање на граѓаните по прашања од нивен интерес (екологија, здравје, урбанизација, култура, уметност, итн.)
- ♦ Обезбедување поддршка и ресурси што ќе ги охрабрат самостојно да учествуваат во граѓанскиот живот.
- ♦ Нивно користење како механизам за поддршка на дијалогот меѓу граѓаните и институциите.

Користење на инфлуенсери/познати личности

- ♦ Соработка со микроинфлуенсери во различни домени на граѓанскиот живот.
- ♦ Користење инфлуенсери за да се активираат критичните групи околу разни прашања од интерес.
- ♦ Користење влијателни лица како раководители на помали проекти во заедницата.

Избор на соодветни канали за комуникација и примена на традиционални и неконвенционални пристапи

Користење ТВ за да се допре до поголемиот дел од урбаното население

Најпрепорачани опции се информативните емисии, дебати, ток-шоуа, отворени студија, итн.

Користење на социјалните медиуми за да се допре до младите, вклучително и високо образованите и вработени лица

Социјалните медиуми се клучниот информативен канал (28% се информираат за општествено-политичките случувања преку социјалните медиуми) со голем потенцијал за ангажирање и учество на помладиот дел од населението (42% од младите под 25 години ги користат социјалните медиуми како извор на информации).

Техники што треба да се земат предвид:

- ♦ Промовирање отворена двонасочна комуникација.
- ♦ Промовирање релевантни теми.
- ♦ Овозможување граѓаните да бидат слушнати.
- ♦ Соработка со инфлуенсери и познати лица.
- ♦ Промовирање директна интеракција со кандидатите.
- ♦ Споделување мислења за различни теми на интерес.
- ♦ Информирање за напредокот во врска со разни прашања од интерес.

Организирање директни состаноци или други настани во заедницата

Форматот на овие состаноци треба да биде неформален, како што се кафе-средби, дебати, заеднички проекти во заедницата.

Пилотирање нетрадиционални канали

- ♦ Организирање забавни настани и активности за да се предизвика поголем интерес и посетеност (спортски настани, концерти, излети, итн).
- ♦ Користење ефективни теренски методи за ширење информации, на пр. во автобуси, трговски центри, локални продавници, паркови и други објекти.

РУРАЛНО НАСЕЛЕНИЕ

Со цел да се одговори на идентификуваните предизвици, се препорачуваат сет на интервенции кои можат ефикасно да придонесат за подобрување на граѓанското и политичкото учество на руралното население во земјата:

Спроведување кампања за регистрација на гласачи и/или теренски кампањи за следење, проверка и решавање на прашањата со личните документи

Зајакнување на уверувањето дека можат да имаат влијание во заедницата или општеството

- ♦ Промовирање позитивни локални примери што ги препознава и почитува заедницата и потенцирање на нивното влијание. Употреба на примери кои сведочат дека активизмот е важен и има моќ да влијае и да го корегира општеството.
- ♦ Промоција и поддршка на проекти и иницијативи на помалите заедници што се однесуваат на разни локални прашања од нивен интерес.
- ♦ Промовирање различни видови учество, како што се неформални состаноци со влијателни локални претставници и активисти, согледувања од трети страни, проекти во заедницата независни од политичките партии или други организации.

Ублажување на негативната перцепција дека се недоволно застапени од избраните претставници

- ♦ Вклучување во јавната агенда и актуализација на прашања од интерес за руралното население.
- ♦ Спроведување редовен мониторинг и следење на проблемите на руралната заедница во периодот меѓу избори.
- ♦ Охрабрување на политичарите и активистите да се залагаат за потребите на руралното население.
- ♦ Користење разновидни алатки за промовирање на двонасочна комуникација: редовни месечни посети на заедницата, актуализација на проблемите на руралното население во медиумите, како и редовно известување за постигнатиот напредок; актуализација на прашањата и проблемите на помладата рурална заедница низ социјалните медиуми.

Промовирање локални канали и методи за поттикнување учество на руралното население во граѓанскиот живот

- ♦ Формати што треба да се земат предвид: редовни состаноци, анкети или други форми за изразување на мислења на одредена тема, итн.

Создавање сојузи:

Со локалните граѓански организации заради:

- ♦ Идентификација на проблеми кои се важни за локалните заедници.
- ♦ Поддршка на мали проекти иницирани од локалните организации.
- ♦ Воспоставување близок контакт со руралните заедници.
- ♦ Зајакнување на капацитетите, позицијата и вмрежувањето на локалните организации во рамките на руралната заедница, за да се зголеми нивниот кредибилитет и влијание.

Со медиумите (дигитални и традиционални)

- ♦ Актуализација на прашања кои се однесуваат на руралното население, особено прашања кои се насочени кон подобрување на квалитетот на руралниот живот.
- ♦ Следење на напредокот на проектите кои се однесуваат на руралното население.
- ♦ Промовирање позитивни и успешни примери на рурални активисти.
- ♦ Промовирање разновидност на кандидатите (жени, млади, рурални) за време на изборните кампањи.
- ♦ Промовирање нови канали и начини на комуникација за граѓанско учество на рурална заедница.

Избор на соодветни канали за комуникација и примена на традиционални и неконвенционални пристапи

Користење на ТВ за да се пристапи до руралното население.

- ♦ Промоција на претставници и теми кои се важни за руралното население преку ТВ-дебати или интерактивни дебати кои третираат прашања за подобрување на квалитетот на живот, миграција на младите, итн.
- ♦ Користење формати што овозможуваат контекстуализација и искористување на информациите, како на пример: користење на ТВ за да се оствари контакт со старите лица или жените и луѓето со пониски примања и образование, бидејќи ТВ е нивниот главен извор на информации.

Организација на директни средби или други настани во заедницата

Искористување на потенцијалот на познатите формати, како на пример неформалните дискусии, наместо организирање поголеми настани.

- ♦ Користење на различни формати за директна интеракција како што се мали собири или неформални маалски средби.
- ♦ Предлагање проекти или активности во заедницата погодни за групирање на населението или конкретни групи во заедницата.

Користење на социјалните медиуми со цел да се таргетира помладата рурална популација

Социјалните медиуми се клучниот информативен канал што има голем потенцијал за ангажирање на помладиот дел од населението. Можат да се користат за промовирање на теми и прашања од руралниот живот на младите, промовирање на позитивни примери од руралната младина и обезбедување можности за изразување на критички мислења (анкети, дебати, коментари и др.)

Користење на други нетрадиционални канали

- ♦ Организирање на забавни активности и настани и воведување нови содржини за активирање на конкретни целни групи.
- ♦ Истражување на начините за остварување контакт со руралното население преку ширење на информации во средствата за јавен превоз, на автобуските станици, продавници и други јавни простории на локално ниво.

МЛАДИ

Во продолжение се дадени препораки кои се:

- ♦ Насочени кон младите.
- ♦ Со конкретен контекст.
- ♦ Фокусирани на користење на вистинските канали.
- ♦ Применливи.

Препораките се групирани во три групи и тоа:

Зголемување на важноста и релевантноста на изборниот процес

Зборувајте социјално, а не политички: Јас се грижам за многу работи како што се образование, здравје, животна средина

- ♦ Поврзување на изборите и гласањето со прашања што влијаат на животот на младите.
- ♦ Промовирање проблеми кои најмногу влијаат на младите и за кои младите се најзаинтересирани и имаат многу информации (на пр. образование, здравство, екологија).
- ♦ Спроведување тематски кампањи релевантни за младите: еднократни кампањи во врска со прашања што се однесуваат на младите и релевантни прашања од политиката или претстојните политички одлуки што можат да ја мотивираат младината која инаку е отуѓена од институционалната политика.
- ♦ Експлицитно вклучување младински прашања во партиските манифести.
- ♦ Иницирање заеднички активности со организации и стручни лица кои се занимаваат со прашања од интерес на младите, на пр., граѓански организации за животна средина.

Акцентирање на влијанието што можат да го имаат: Сакам да знам дека мојот глас и активниот живот во заедницата имаат влијание

- ♦ Промовирање младински активисти, презентирање на нивните активности и влијание.
- ♦ Промовирање мали проекти во заедницата што адресираат специфични проблеми, на пр., донации во библиотеки, еко-активизам, здрави навики итн.
- ♦ Промовирање начини на кои младите можат да влијаат.
- ♦ Користење примери што докажуваат дека активизмот е важен и има моќ да го подобрува и корегира општеството.
- ♦ Формати што треба да се земат предвид: сведоштва, согледувања од трети страни, проекти на локалната заедница, независно од политичките партии или организации и директни контакти.

Обезбедување канали за изразување на мислења: Сакам простор и можност да бидам слушнат

- ♦ Создавање можности за директна и редовна комуникација со младите.

Зголемување на видливоста на младите: Би сакал да знам дека моите потреби и грижи како млада личност се подеднакво важни и застапени во изборните и политичките процеси

- ♦ Највисоките владини претставници треба да ги промовираат и да им посветат внимание на младите активисти и политичари за да го покажат својот интерес и да ја поддржат улогата на младите во демократските општества. Со оглед на нивната единствена позиција и интензивното медиумско внимание што го привлекуваат, владините лидери можат да сторат многу за да ги пласираат младинските прашања на јавната агенда, како и да ги промовираат младите политичари и претставници и другите успешни млади професионалци.
- ♦ Треба да се користат социјални медиуми и он-лајн мрежни алатки за да им се овозможи на младите да учествуваат во донесување одлуки на национално и локално ниво. Ова може да вклучува споделување информации за политиките на начин кој е наклонет кон младите, обезбедување директни повратни информации за младите до владата за одредени политики (на пр. преку форуми за повратни информации), одржување консултации помеѓу младите и политичарите преку социјалните медиуми или други онлајн платформи, со користење на структурирани анкети на граѓани, мислења, онлајн петиции, консултации и дијалози и вклучување на младите во развојното планирање.

Форматите и каналите што треба да се земат предвид вклучуваат: социјални медиуми, отворени денови, кафе-средби, заеднички проекти, како и дебати и конференции.

Создавање сојузи:

Со медиумите (дигитални и традиционални)

- ♦ Промовирање наративи со акцент на позитивни и успешни примери на младински активизам (пр. Грета Тунберг).
- ♦ Промовирање и зголемување на медиумското присуство на младите политичари и активисти.
- ♦ Промовирање нови канали и начини за граѓанско учество на младите.
- ♦ Вклучување повеќе млади луѓе во дебати, емисии и други содржини и отстапување простор и можност да зборуваат за прашања што ги интересираат.

Со младинските организации

- ♦ Создавање простори за поддршка и можности за младите да се здружат и да постапуваат по прашања од нивен интерес.
- ♦ Обезбедување упатства и ресурси што ќе ги охрабрат младите самостојно да учествуваат во граѓанскиот живот.
- ♦ Обезбедување механизми што ќе поддржат дијалог помеѓу младите и владата.
- ♦ Интензивирање на пристапот кон младите заради зголемување на видливоста и јавната свест.

Со инфлуенсери/познати личности

- ♦ Партнерство со микро-инфлуенсери во различни области од животот на младите за промовирање на граѓанско учество.

Избор на соодветни канали за комуникација

Социјалните медиуми играат доминантна улога во медиумските навики на младите бидејќи тие се нивниот главен извор на информации и канал за учество.

- ♦ Користење профили на социјалните медиуми посветени на комуникација со младите, управувани од млади луѓе во рамките на организацијата/ институцијата/ партијата.
- ♦ Користење на сите достапни канали за директна комуникација (директни пораки, коментари, реакции, чет-ботови и сл.)
- ♦ Промовирање младински социјални теми и прашања.
- ♦ Обезбедување простор за младите да ги искажат своите мислења.
- ♦ Партнерство со инфлуенсери/познати личности.
- ♦ Користење подинамични формати: движење, видео, преноси во живо, приказни, итн.

Користење на традиционалните медиуми и ТВ за едукација на младите за изборниот процес или презентација на кандидатите. Вестите и дебатите се најпопуларните формати.

Користење директни, неформални состаноци за да се изгради однос со младите гласачи, врз основа на што ќе се чувствуваат ценети, вреднувани и слушнати.

Форматите што треба да се разгледаат се: неформални кафе-средби, дебати, проекти во заедницата наменети за младите, предавања на теми од интерес, итн.

Организирање уметнички, културни или спортски активности за да се постигне рамнотежа меѓу образованието и забавата.

ЛИЦА ШТО ГЛАСААТ ПРВПАТ

Покрај препораките што се однесуваат на младите воопшто, дополнителните препораки вклучуваат:

Информации во врска со изборите и едукација за пристап до изборниот процес

- ♦ информации за гласачите што гласаат првпат во врска со регистрацијата на гласачи, Проверка на изборниот едукативен процедура, обезбедување на сите потребни

- ♦ Користење прилагодени алатки и канали за комуникација за ефективно информирање и објавување соопштенија: Видео упатствата, инфографиците или други визуелни презентации би можеле да бидат добар избор со оглед на карактеристичните склоности на оваа група. Комуникацијата треба да биде во голема мерка преку интернет, со користење на дигитални канали за прецизно вклучување на младински претставници и стручни лица во сите фази на кампањите

перспектива во дизајнирањето, евалуацијата и валидацијата на активностите. за информирање и едукација на гласачите, за вклучување на младинската

Рано вклучување

Рано вклучување на идните гласачи во демократскиот процес, пред да достигнат возраст за гласање, со организирање на пререгистрација за да се олесни гласањето или стимулирање на гласачите што гласаат првпат преку СМС-порака, е-пошта или други комуникациски канали карактеристични за оваа група.

Зголемување на важноста на изборниот процес со актуализација на прашањата од нивен интерес.

Образованието, здравството и екологијата, нивната улога во процесот, позитивни примери за влијанието на граѓанското ангажирање и обезбедување канали каде што можат да ги искажат своите мислења или да се осврнат на релевантни теми. Детали за активностите што се однесуваат на овие можности се вклучени во препораката за општата младинска група.

Создавање сојузи

Покрај сојузите со медиумите, создавањето сојузи со младинските организации и други влијателни фактори се важни за да се обезбеди мобилизација на лицата што гласаат првпат. Партнерството со микро-инфлуенсери, релевантни за различни области од животот на младите, веројатно ќе го зголеми нивниот интерес за процесот и ќе влијае на нивната подготвеност да се вклучат.

Користење на соодветни канали за комуникација

Сегашната генерација на лицата што гласаат првпат се првите дигитални жители кои се повикани на гласање, така што нивните навики се во голема мера формирани од дигиталните медиуми, особено од платформите на социјалните медиуми. Тие се нивниот главен извор на информации и можат да бидат ефикасни во поттикнување на персонализирано учество, засновано на емоции, и воспоставување двонасочни канали за комуникација.

Директните неформални состаноци исто така можат да бидат ефикасно средство за воспоставување врски со гласачите што гласаат првпат, особено доколку третираат релевантни теми.

Ефективна комуникација со младите може да се постигне и со воведување уметнички, културни или спортски активности и содржини.

МЛАДИ ОД РУРАЛНИ ОБЛАСТИ

Препораките за младите се подеднакво релевантни и применливи и за оваа група.

Една од најважните препораки за ангажирање на младите гласачи од рурални области е да се искористи нивната поголема подготвеност за учество во граѓанските и политички активности преку создавање и промовирање на услови и начини што ќе го олеснат нивното учество.

Специфичните препораки за комуникација и интеракција со младите од рурални области се:

Актуализација на прашања што ги засегаат нив

Локални проблеми што можат да придонесат за подобар квалитет на живот како што се превоз, забава и вработување, како клучни проблеми нагласени од учесниците во истражувањето.

Подобрување на негативната перцепција дека се несоодветно застапувани од избраните претставници

Актуализација, дискутирање и решавање на прашањата што ги загрижуваат младите од руралните области во агендата на релевантни политички претставници за време на избори и во периодите меѓу избори

- ♦ Поттикнување на политичарите и активистите поврзани со најголемите политички партии да ги промовираат потребите на младите од руралните области.

Зајакнување на уверувањето дека можат да имаат влијание во нивната заедница или општество

- ♦ Промовирање позитивни примери на рурални младински активисти во заедницата и потенцирање на нивните достигнувања. Акцентирање на позитивни примери кои докажуваат дека активизмот е важен и има моќ да го корегира општеството.

- ♦ Промовирање мали проекти и иницијативи во заедницата коишто се однесуваат на разни прашања од интерес на младите од рурални области.
- ♦ Ширење позитивни примери со користење на различни формати како што се сведоштва, согледувања од трети страни и микро-проекти во заедницата кои се независни од политичките партии или други организации.

Воспоставување канали за редовна и блиска комуникација со општествено-политичките

- ♦ Искористување на потенцијалот за личен и директен контакт со цел да се поттикне вклучувањето и учеството на младите од рурални области во граѓански активности и изборниот процес.
- ♦ Форматите и каналите што треба да се земат предвид вклучуваат: неформални состаноци, проекти во заедницата, редовни средби и проверки, организација на мали културно-забавни настани или посети на настани во други градови, итн.

Зајакнување на капацитетите на младите од рурални области за учество во граѓанскиот и политичкиот живот

Организирање бесплатни програми за јавно говорништво, дебатирање и управување со проекти за развивање на самостојно учество во граѓанскиот и политичкиот живот.

Создавање сојузи:

Покрај соработката со медиумите, треба да се воспостави соработка со локалните младински организации и инфлуенсери кои се исто така важни при мобилизацијата на младите од рурални области. Партнерството со локални микро-инфлуенсери, активни во различни области од животот на младите, ќе го зголеми нивниот интерес и подготвеноста да се вклучат.

Користење соодветни канали за комуникација

- ♦ Акцентирање на директната комуникација со младите од рурални области. Предвид треба да се земат директни, неформални состаноци кои се однесуваат на релевантни теми.
- ♦ Користење на социјалните медиуми како главен информативен канал како средства кои имаат најголем потенцијал за вклучување: промовирање теми од руралниот младински живот, промовирање позитивни примери меѓу младите од рурални области, обезбедување можности да го искажат своето мислење (анкети, дебати, коментари, итн.)
- ♦ Користење ТВ за време на изборниот процес, особено информативни емисии, дебати и презентација на кандидати.
- ♦ Организирање забавни активности и настани. Ваквите настани можат да предизвикаат интерес и посетеност поради општиот недостаток на организирана забава во руралните области.

ЖЕНИ

Како одговор на овие идентификувани предизвици и бариери, се препорачува сет интервенции кои можат ефективно да придонесат за подобрување на граѓанското и политичкото учество на жените во земјата:

Подигнување на свеста за важноста на учеството на жените во граѓанските и политичките прашања во демократските општества, заради спротивставување на родовите стереотипи и придонес во изградбата на политичка култура погодна за учество на жените на сите нивоа во општеството

- ♦ Акцентирање на важноста и придобивките од општествено-политичкото учество
- ♦ Деконструирање на стереотипите и предрасудите .
- ♦ Промовирање на еднаквоста на жените во програмите на политичките партии и општеството во целина.
- ♦ Користење на позитивна слика за женските претставници во политичките кампањи
- ♦ Усогласување на однесувањето на членовите на партијата со вредностите на родовата еднаквост.
- ♦ Градење партнерства со мажите и другите организации за жени со цел да се промовира учеството на жените во јавниот и политичкиот живот.
- ♦ Зајакнување на формалната граѓанска обука во образовниот систем на сите нивоа и промовирање на едукацијата за родовата еднаквост и недискриминација наменета за возрасни лица.

Зголемување на важноста и значењето на граѓанското и политичкото учество

- ♦ Едукација на жените за важноста на учеството.
- ♦ Поврзување на женските прашања со нивната моќ да влијаат врз политиките и процесите на донесување одлуки воопшто.
- ♦ Тематски кампањи насочени кон жените во кои се адресираат релевантни политички прашања или претстојни политички одлуки, давајќи им можност да учествуваат и одлучуваат.
- ♦ Иницирање заеднички активности во заедницата на микро ниво со организации и експерти кои се занимаваат со тековни прашања, на пр. деца, безбедност во сообраќајот, осветлување на јавни простори, системи за водоснабдување.
- ♦ Вклучување на женските прашања и проблеми во партиските програми и нивно адресирање со посебни мерки.

Зајакнување на верувањето дека можат да влијаат во нивната заедница или во општеството

- ♦ Промоција на активисти од двата рода и користење на примери што демонстрираат дека активизмот, вклучително и за правата на жените, е важен и има моќ да го подобрува и корегира општеството.
- ♦ Промовирање успешни приказни за проекти на помали заедници кои разрешуваат прашања и проблеми на жените.
- ♦ Промовирање на начини на кои жените можат да влијаат и потенцирање на улогата на жената како посредник за позитивни општествени промени.
- ♦ Зголемување на видливоста на женските иницијативи, привлекување внимание и обелоденување на институционалните бариери што спроведуваат практики за родова пристрасност.
- ♦ Воспоставување механизми за консултација и комуникација со жените во локалните заедници при креирање партиски програми или политики.
- ♦ Формати што треба да се земат предвид: препораки, согледувања од трети страни, самостојни проекти на локалната заедница, независно од политичките партии или организации, и директни контакти.

Иницирање учество

- ♦ Директно обраќање до жените и поттикнување да се занимаваат со граѓански активности (поради послабата самоиницијативност).
- ♦ Дедмострирање поддршка и благодарност кон женските иницијативи.
- ♦ Промовирање канали, методи за учество и ангажмани што соодветствуваат на потребите и приоритетите на жените.
- ♦ Обезбедување поддршка и флексибилност, земајќи ги предвид нивните секојдневни работи, заради обезбедување нивно присуство и учество.

- ♦ Користење на моќта на колективната мотивација - поканување групи на пријатели, колеги, соседството, итн.

Зајакнување на капацитетите

- ♦ Градење капацитети за развој на вештини кои се важни за самостојно учество: лидерски вештини, јавно обраќање, јавен настап, и др.
- ♦ Обезбедување медиумска обука за жени активистки и/или политичари заради поддршка на ефективни медиумски кампањи за промовирање на нивната агенда.

Соработка

Со медиумите (традиционални и нетрадиционални)

Медиумите можат да играат важна улога во поддршката на балансираното учество на жените во донесувањето на политички и јавни одлуки, вклучително и преку подеднакво известување за жените-кандидати, акцентирање на позитивните придонеси на жените во политичкиот и граѓанскиот живот и избегнување на негативните стереотипи. Овие активности можат да помогнат за искоренување на негативните ставови кон политичкото и граѓанско учество на жените односно недостатокот на доверба и поддршка на жените кандидати меѓу гласачите.

Медиумите треба:

- ♦ Да едучираат и сензибилизираат за важноста на учеството на жената во општествено-политичкиот живот.
- ♦ Да ги промовираат учеството и интересите на жената.
- ♦ Да ги нагласуваат принципите на родова еднаквост и недискриминација.
- ♦ Да обезбедуваат еднакви можности за жените и мажите (време на емитување, покани за дебати, теми за дискусија) за време на изборните кампањи.
- ♦ Да промовираат позитивни примери на женски активизам и политичко учество.
- ♦ Да промовираат помали проекти во заедницата, иницирани и водени од жени.
- ♦ Да промовираат начини и модели за учество на жените, вклучително и промоција на невладини организации.
- ♦ Да придонесат за градење на политичка култура што го поттикнува учеството на жените на сите нивоа во општеството, без страв од сексизам, полова злоупотреба или нетрпеливост и говор на омраза, заплашување и насилство.
- ♦ Да го користат културно-забавниот дел од програмата за подигнување на свеста за важноста на активното учество на жените, на пример: филмски серијал за женски активизам, содржини што промовираат женски лидери и позитивни примери.

Со невладините организации (особено оние што се занимаваат со родова еднаквост)

Невладините организации треба:

- ♦ Да обезбедат простор и можности каде што жените ќе се собираат и постапуваат по прашања од нивен интерес.
- ♦ Да обезбедат упатства и ресурси што ќе ги охрабрат жените самостојно да учествуваат во граѓанскиот живот.
- ♦ Да обезбедат модалитети за ангажман на жените.
- ♦ Да служат како извор на поддршка и зајакнување на женските иницијативи.
- ♦ Да ги користат невладините организации како врска помеѓу жените во локалните заедници и централните власти
- ♦ Да обезбедат механизми што ќе бидат поддршка на дијалогот помеѓу жените и централните власти, заради зголемување на учеството на жените
- ♦ Да користат невладини организации за промовирање на жени лидери за да им дадат пример на другите жени.

Со влијателни/познати личности

Здружување со влијателни и познати личности, особено со оние кои се занимаваат со прашања релевантни за жените, за да се промовира граѓанското учество на жените. Користење на нивното влијание за да се подигне свеста за важноста на учеството на жените за подобар квалитет на живот и влијание преку примери.

Избор на соодветни канали за комуникација

Истражувањето покажува дека жените генерално помалку им веруваат на медиумите и тежнеат двојно да ги проверуваат дадените информации. Се препорачува отворена и искрена комуникација, без оглед на комуникацискиот канал.

Користење ТВ за пристап до жените

- ♦ Промовирање активистки и позитивни примери на жени политичари.
- ♦ Промовирање теми релевантни за жените преку дебати, програми со учество на гости итн., особено оние што се фокусирани на нивните секојдневни животни предизвици.
- ♦ Вклучување и промовирање на учесничките во дебати на теми кои обично не се сметаат за „женски“ и обезбедување увид во женската перспектива.
- ♦ Промовирање принципи на родова еднаквост и недискриминација.
- ♦ Користење други формати вон стандардните политички ТВ-емисии. Вклучување теми поврзани со учеството на жените во забавни емисии, утрински програми, итн.

Организирање средби лице в лице или други настани во заедницата

Искористување на потенцијалот на вообичените форми на комуникација преку дискусија на теми во неформален амбиент, наместо организирање настани на кои не се подготвени да учествуваат.

- ♦ Користење формати што ја олеснуваат директната интеракција како што се: мали собири, локални неформални состаноци со кои се гради доверба и се зајакнува позитивната самоперцепција.
- ♦ Примена на родов пристап во организацијата на состаноци и/или договорање или обезбедување дополнителна грижа и забава за нивните деца.
- ♦ Предлагање проекти или активности во заедницата со потенцијал за групирање жени од заедницата.

Користење на социјалните медиуми за да им се пристапи на помладите жени

Социјалните медиуми како клучен информативен канал со голем потенцијал за ангажирање и учество на помладиот дел од населението:

- ♦ Промовирање младински теми.
- ♦ Промовирање жени кандидати.
- ♦ Промовирање позитивни примери на активизам на жените и нивното влијание.
- ♦ Промовирање партиска култура на недискриминација и еднаквост.
- ♦ Овозможување слободно изразување на мислења (анкети, дебати, коментари) и др.
- ♦ Овозможување и поддржување иницијативи.

Користење други нетрадиционални канали

- ♦ Организирање бесплатна обука за лидерство, говорништво, итн.
- ♦ Организирање хуманитарни активности и настани за да се предизвика интерес и посетеност.
- ♦ Организирање фитнес активности или пешачење.
- ♦ Организирање стручни предавања, конференции и работилници .
- ♦ Организирање филмски фестивали што третираат активизам на жените.
- ♦ Концерти, излети и други настани.

ЖЕНИ ОД РУРАЛНИ ОБЛАСТИ

Препораките што се однесуваат на жените од општата популација важат и за заедницата на жени од рурални области, со акцент на следниве приоритети: свесност, доверба, верување во влијанието и канали/начини на учество.

Зголемување на свеста за важноста на учеството на жените

- ♦ Акцентирање на важноста и придобивките од општествено-политичкото учество на жените. Поттикнување на доверба во партиципативна демократија во која се дава приоритет на прашањата што ги засегаат директно жените како на пример здравство, образование, грижа за семејство и квалитетот на животот.
- ♦ Деконструирање на стереотипите и предрасудите.
- ♦ Користење позитивни примери на женски политички претставници и активисти во политичките кампањи.
- ♦ Усогласување на однесувањето на членовите на партијата со вредностите на родовата еднаквост.
- ♦ Градење сојузи со мажите и организациите за жени заради промовирање учество на жените во јавниот и политичкиот живот.

Зајакнување на сопствената перцепција на жени од рурални области како моќен агент на промени

- ♦ Промовирање позитивни примери што заедницата ги препознава и почитува.
- ♦ Воспоставување механизми за консултација и комуникација со жените во локалните заедници при креирање партиски програми или политики.
- ♦ Промовирање и олеснување на проектите и иницијативите на помалите заедници кои се занимаваат со прашања од интерес за жени од рурални области.
- ♦ Редовен мониторинг и следење на проблемите на руралната заедница во периодот помеѓу изборите.
- ♦ Охрабрување на политичарите и активистите на најголемите политички партии да

се залагаат за потребите на руралното население.

- ♦ Употреба на различни форми на комуникација, вклучувајќи неформални состаноци со влијателни локални претставници и активисти, согледувања од трети страни, проекти во заедницата со поддршка од политички партии или други организации, редовни месечни посети на заедницата.

Зајакнување на улогата и самовербата на жени од рурални области

- ♦ Градење атмосфера на доверба, почит и недискриминација.
- ♦ Обезбедување развој на специфичен сет на вештини за да се олесни самостојното граѓанско учество, вклучително и вештини за лидерство, јавно обраќање и јавен настап, земајќи ги предвид секојдневните домашни обврски на жени од рурални области.
- ♦ Акцентирање на колективното, наместо индивидуалното учество.
- ♦ Поддржување политичка култура што го поттикнува учеството на жените на сите нивоа во општеството, без страв од сексизам или фанатизирана злоупотреба и говор на омраза, заплашување и насилство.

Промовирање нови канали и патишта за поттикнување граѓанско учество на жени од рурални области.

- ♦ Формати кои треба да се земат предвид: редовни состаноци, анкети или други начини за изразување на мислења на одредена тема.
- ♦ Иницијативи за решавање на локалните проблеми.
- ♦ Хуманитарни иницијативи
- ♦ Иницијативи засновани на вештини (готвење, рачна изработка, итн.)

Создавање сојузи:

Со локалните граѓански организации за:

- ♦ Идентификување прашања на ниво на заедницата кои се важни за локалните жени.
- ♦ Поддршка на мали проекти иницирани од локалните организации.
- ♦ Воспоставување близок контакт со руралните заедници.
- ♦ Зајакнување на капацитетите, позицијата и вмрежувањето на локалните организации во рамките на руралната заедница, заради зголемување на нивниот кредибилитет и влијание.

Со медиумите (дигитални и традиционални)

- ♦ Промовирање прашања релевантни за жени од рурални области, вклучително и прашања насочени кон подобрување на квалитетот на животот на руралното население и жени од оваа група.
- ♦ Следење на напредокот на проектите релевантни за руралното население и жени од оваа група.

- ♦ Промовирање наративи со акцент на позитивни и успешни примери на активисти кои живеат и делуваат во рурални области.
- ♦ Промовирање разновидност на кандидатите (жени, млади од рурални области) за време на изборната кампања.
- ♦ Промовирање нови канали и патишта за граѓанско учество на руралната заедница со акцент на жени.

Избор на релевантни канали за комуникација и примена на традиционални и неконвенционални пристапи

Користење на ТВ за пристап до руралното население. Комбинирање национални и локални ТВ станици

- ♦ Користење формати што овозможуваат контекстуализирање на информациите, особено со оглед на тоа што ТВ е главниот извор на информации за старите лица, жените и луѓето со пониски приходи и образование.
- ♦ Користење различни видови програми, вклучително и политички, забавни, емисии за животен стил, утрински програми, итн.
- ♦ Промовирање претставници и теми релевантни за руралното население и жените од ова демографска група преку дебати, гостински програми и акцентирање на прашања како подобрување на квалитетот на животот, миграција на младите, итн.

Организирање средби лице в лице или други настани во заедницата

Поради зафатеноста на жени од рурални области и нивниот афинитет за директни контакти и состаноци, директните и неформалните состаноци можат да го поттикнат учеството во граѓански и политички активности.

- ♦ Користење формати што ја олеснуваат директната интеракција како што се: мали собири, локални неформални состаноци за градење доверба и зајакнување на нивната позитивна самоперцепција.
- ♦ Примена на родов пристап при организирање состаноци, особено при креирање на агендата или организирање дополнителна грижа и забава за децата.
- ♦ Предлагање проекти или активности во заедницата со потенцијал за групирање на жените од заедницата.

Користење на социјалните медиуми за да им се пристапи на помладите жени

Пилотирање други нетрадиционални канали

- ♦ Организирање забавни активности и настани и воведување прилагодена содржина за активирање на специфичната целна група.
- ♦ Вклучување на жени од рурални области во хуманитарни настани.
- ♦ Истражување на начините за контакт со руралното население, вклучително и жени од рурални области преку ширење на информации во автобуси, на автобуски станици, локални продавници и други установи во заедницата.

ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

Исполнување на сите услови за ефективно и целосно учество во политичкиот и јавниот живот на еднаква основа

- ♦ Прилагодување на постапките за гласање, објектите и материјалите, така што ќе бидат достапни и лесни за разбирање и употреба.
- ♦ По можност, користење нова технологија, за да се олесни нивното учество.
- ♦ Ширење на сите потребни информации во врска со гласањето, на разбирливи јазик и форма за корисниците.

Активно промовирање на средина во која лицата со попреченост можат ефикасно и целосно да учествуваат во општествено-политичкиот живот, без дискриминација и на еднаква основа со другите, како и поттикнување на нивното учество во општествено-политичкиот живот

- ♦ Промовирање лица избрани како претставници на оваа група на директни избори.
- ♦ Вклучување и промовирање на кандидати од оваа група.

Создавање сојузи:

Со невладини организации за зајакнување и олеснување на граѓанското и политичкото учество на лицата со попреченост

- ♦ Информирање и едуцирање за процесот на гласање.
- ♦ Претставување на нивните потреби.
- ♦ Информирање и алармирање во врска со пречките за учество.
- ♦ Давање поддршка и зајакнување на вештините на лицата со попреченост за самостојно учество.
- ♦ Поврзување на заедницата на лицата со попреченост со институциите.
- ♦ Зајакнување на капацитетите, позицијата и вмрежувањето на невладините организации, со цел да се зголеми нивниот кредибилитет и влијание.

Со медиумите (дигитални и традиционални)

- ♦ Промовирање наративи за позитивни и успешни активисти меѓу лицата со попреченост.
- ♦ Подигнување на свеста за потребите на лицата со попреченост.
- ♦ Градење политичка култура што ги охрабрува лицата со попреченост да учествуваат во сите сегменти на општеството, без страв од дискриминација.
- ♦ Прилагодување на информациите и програмите за лицата со попреченост, особено информациите за гласачите.

Избор на соодветни канали за комуникација

и примена на традиционални и неконвенционални пристапи. Прилагодување на комуникацијата и комуникациските канали на нивните потреби.

Користење ТВ за да се допре до поголемиот дел од лицата со попреченост.

- ♦ Користење формати што даваат можности за прилагодување на пристапноста на информациите.
- ♦ Редовна употреба на знаковен јазик во презентираниите информации.
- ♦ Користење други формати, покрај информативните емисии, на пр. дебати, кратки прилози и лични сведоштва.
- ♦ Редовно презентирање информации на илустративен начин, особено за процесот на гласање, гласачките права, пријавување изборни нередовности.

Користење на социјалните медиуми со цел да се ангажира помладата популација како Фејсбук, Инстаграм или Твитер.

РОМИ

Со цел да се одговори на идентификуваните предизвици и препреки, се препорачува сет интервенции кои можат ефективно да придонесат за подобрување на граѓанското и политичкото учество на ромското население во земјата:

Продолжување и проширување на напорите за граѓанско образование

- ♦ Нагласување на придобивките од граѓанскиот активизам, формите и каналите на партиципација, подобро разбирање на избирачките права и активностите на денот на изборите.
- ♦ Нагласување на важноста на секој глас – неговата вредност и потенцијалното влијание, поврзаноста со подобар квалитет на живот и заштита на избирачките права.
- ♦ Спроведување информативни и едукативни кампањи на ромски јазик, покрај службените јазици во земјата. Примена на неконвенционални пристапи како на пример, директни состаноци, радио програми, визуелна и илустративна презентација на печатени материјали, маалски кампањи, партнерства со локалните лидери за да се обезбеди пристап до заедниците и лицата со недоволна писменост.

Подигнување на свеста за важноста на изборниот процес

- ♦ Охрабрување на политичките партии, јавните власти и медиумите да промовираат прашања од важност за ромската популација како на пример, невработеност, неформални ромски населби, нелегални градби, инфраструктурни проблеми, водоснабдување и канализација, социјални и здравствени проблеми.
- ♦ Спроведување наменски кампањи што ги таргетираат ромските заедници во врска со јавните политики или претстојните политички одлуки.

Зајакнување на самовербата дека можат да имаат влијание во заедницата или општеството

- ♦ Промовирање на позитивни примери на истакнати ромски активисти и нивното влијание. Употреба на примери кои докажуваат дека активизмот е важен и може да влијае и да го корегира општеството.
- ♦ Промовирање на проекти и иницијативи за потесната заедница кои третираат различни прашања од посебна важност за ромската заедница.
- ♦ Користење на различни формати како што се сведоштва, согледувања од трети страни, проекти на локалната заедница независно од политичките партии и организации.

Ублажување на негативната перцепција дека се недоволно застапувани од избраните претставници

- ♦ Вклучување и разгледување прашања од значење за Ромите во агендата на релевантните политички претставници.
- ♦ Следење и периодично адресирање на прашањата со кои се соочува ромската заедница во периодот помеѓу изборите.
- ♦ Поттикнување на ромските политичари и активисти, кои се дел од најголемите политички партии, да се залагаат за потребите на ромската заедница.
- ♦ Користење различни методи за стимулирање на ангажираноста, како што се редовни отворени денови во заедницата како канал за двонасочна комуникација, промоција на ромските прашањата на социјалните медиуми.

Промовирање комуникација прилагодена за помладата ромска популација

- ♦ Ангажирање млади, образовани луѓе од ромската популација како врска помеѓу политичките партии и пошироката ромска заедница.
- ♦ Искористување на личните контакти за да се изврши влијание, да се овозможи едукација и да им се помогне на гласачите во изборниот процес.

Создавање сојузи:

Со невладини организации, во соработка со властите или самостојно, заради:

- ♦ Информирање и едуцирање за процесот на гласање и унапредување на регистрацијата на гласачите.
- ♦ Зголемување на застапеноста на Ромите во невладините организации и други субјекти кои се залагаат за правата на Ромите.
- ♦ Зајакнување на капацитетите, позицијата и вмрежувањето на невладините организации со ромската заедница, за да се зголеми нивниот кредибилитет и моќ да влијаат.

Со медиумите (дигитални и традиционални), заради:

- ♦ Промовирање наративи, фокусирани на позитивни и успешни примери на ромските активисти.

- ♦ Промовирање нови канали и патишта за граѓанско учество на ромската заедница.
- ♦ Едукација и информирање за важноста на гласањето, механизмите за заштита на гласачките права и водењето на процесот на гласање за време на изборите.
- ♦ Едукација и подигнување на јавната свест за изборните нерегуларности, насилството и говорот на омраза.

Избор на погодни канали за комуникација и примена на традиционални и неконвенционални пристапи.

Користење на ТВ за да се пристапи до ромското население

- ♦ Користење на формати што даваат можности за контекстуализирање на информациите и зголемување на нивната важност.
- ♦ Разгледување на други форми за комуникација, покрај информативните емисии, како на пример, дебати, едиторијали, кратки анегдоти и сведоштва што прикажуваат локални проблеми и даваат перспектива на процесот на гласање.
- ♦ Актуализација на ТВ-станиците што емитуваат програми на ромски јазик, како и на локалните ТВ-станции.
- ♦ Секогаш кога е можно, презентација на сликовити информации на ромски јазик, особено во врска со процесот на гласање, гласачките права и пријавувањето изборни нерегуларности.

Организација на директни средби или други настани во заедницата

- ♦ Користење на различни формати за директна интеракција, како што се мали собири и локални неформални состаноци за да се изгради доверлив однос со ромските гласачи и да се зголеми нивната самопочит.
- ♦ Предлагање на проекти или активности во заедницата што имаат потенцијал да групираат луѓе или конкретни групи од заедницата.

Пилотирање други нетрадиционални канали

- ♦ Истражување на начините како да се пристапи до членовите на ромската заедница во нивниот секојдневен живот со цел ширење информации, на пример во автобуси, на автобуски станици, локални продавници, отворени пазари, берберници, делење на запакувана храна, торби, итн.

Користење на социјалните медиуми за зголемување на партиципацијата и влијанието особено на младата ромска популација како:

- ♦ Директна и персонализирана комуникација прилагодена на демографијата, локацијата и интересите.
- ♦ Промовирање релевантни теми и прашања за ромските заедници.
- ♦ Ангажирање на младата ромска заедница преку тематски дискусии, коментари, анкети, форуми, видео дебати во живо, итн.
- ♦ Зголемување на интензитетот на комуникација.
- ♦ Зголемување на релевантноста на информациите во врска со процесот на гласање, изборите и граѓанскиот живот преку употреба на потенцијалот на влијателните лица.

ЛИЦА ОД ОДДАЛЕЧЕНИ ЗАЕДНИЦИ

Согласно идентификуваните предизвици и препреки, се препорачува пакет интервенции со цел да се искористи високиот интерес за општествено-политички теми и да се подобри граѓанското и политичкото учество на оваа група:

Подобрување на негативната перцепција дека не се правилно застапувани од избраните претставници

- ♦ Воспоставување редовна комуникација со оддалечените заедници, за да се идентификуваат нивните потреби и проблеми.
- ♦ Вклучување и адресирање на прашањата од интерес за оддалечените заедници во агендата на релевантните политички претставници.
- ♦ Зголемување на видливоста на проблемите и потребите на оддалечените заедници.
- ♦ Следење и често преиспитување на прашањата што ги засегаат оддалечените заедници во периодот меѓу избори.
- ♦ Охрабрување на политичарите и активистите кои се дел од најголемите политички партии да се залагаат за потребите на оддалеченото население.
- ♦ Користење на различни алатки, како што се редовни месечни посети во заедницата, промоција на грижите и проблемите на оддалечените заедници во медиумите, како и редовно ажурирање на постигнатиот напредок. Промовирање на прашања и проблеми на помладата рурална заедница на социјалните медиуми.

Зголемување на вербата во способноста да влијаат на заедницата или општеството

- ♦ Иницирање, промоција и поддршка на помали проекти и иницијативи во заедницата кои адресираат релевантни прашања и проблеми.
- ♦ Промовирање позитивни локални примери во заедницата и потенцирање на нивното влијание. Употреба на примери кои докажуваат дека активизмот е важен и има моќ да влијае и да го кореигра општеството.
- ♦ Употреба на различни формати на учество, како што се неформални состаноци со влијателни локални претставници и активисти, согледувања од трети страни, проекти во заедницата поддржани од политичките партии или други организации.

Јакнење и зголемување на самовербата

- ♦ Спроведување едукативни кампањи за методите на граѓанско учество.
- ♦ Помош во развојот на вештини за самостојно учество.
- ♦ Зајакнување на соработката со соседните заедници.

Промовирање локални канали и методи за поттикнување учество на оддалечените заедници во граѓанскиот живот

- ♦ Користење на општините за да се поттикне понатамошно учество.
- ♦ Организирање околу прашањата од интерес.
- ♦ Акцентирање на придобивките за заедницата.
- ♦ Формати што треба да се земат предвид: редовни лични состаноци, собири во помали групи, анкети или други форуми каде што локалните жители можат да ги искажат своите мислења за прашањата од интерес, можности за поведување иницијативи, итн.

Создавање сојузи:

Со локалните невладини организации заради:

- ♦ Идентификување на проблемите кои се важни за локалните заедници.
- ♦ Поддршка на мали проекти иницирани од локалните организации.
- ♦ Воспоставување близок контакт со оддалечените заедници.
- ♦ Зајакнување на капацитетите, позицијата и вмрежувањето на локалните организации во рамките на оддалечените заедници, за да се зголеми нивниот кредибилитет и влијание.

Со медиумите (дигитални и традиционални)

- ♦ Промовирање релевантни прашања, особено оние што се однесуваат на подобрување на квалитетот на живот (здравствена заштита, транспорт, миграција, итн.).
- ♦ Следење на напредокот на проектите релевантни за оддалечените заедници.
- ♦ Промовирање наративи со акцент на позитивни и успешни примери на активисти од руралните средини.
- ♦ Промовирање и воведување разновидност на кандидатите (жени, млади, рурални, итн.) за време на изборните кампањи.

Користење соодветни канали за комуникација и примена на традиционален и неконвенционален пристап

Користење на ТВ за да се допре до поголем дел од оддалечената популација.

- ♦ Промовирање на претставници и теми релевантни за оддалечената популација преку дебати, програми со гостувања, итн., особено оние што се однесуваат на подобрување на квалитетот на животот, миграцијата на млади луѓе, итн.
- ♦ Користење формати што даваат можности за контекстуализаија на информациите и зголемување на нивната важност, особено затоа што телевизијата е доминантен канал на комуникација за постарите лица, жените и лицата со пониски примања и образование.

Организирање средби лице в лице или други настани во заедницата

Иако ТВ е најефективниот начин за ширење информации, директните состаноци во неформален амбиент се најпосакуваниот начин на комуникација за оддалечените заедници. Користење различни формати за директна интеракција, како што се мали собири, локални неформални состаноци за да се изгради доверлив однос и да се зголеми нивната самопочит и чувство на важност.

Користење на социјалните медиуми за да се допре до помладите луѓе од далечните заедници

Употреба на други неконвенционални канали

- ♦ Разгледување начини како да се пристапи до оддалечените заедници во нивниот секојдневен живот, со цел ширење информации, на пример, во автобуси, на автобуски станици, локални продавници и други установи во заедницата.

МНОГУ СИРОМАШНИ ЛИЦА

Да се продолжат и прошират напорите за граѓанско образование

Да се зајакне и зголеми важноста на граѓанското и политичкото учество, образованието и пристапот до информации.

- ♦ Да се едуцираат за заштита на граѓанските и политичките права.
- ♦ Да се едуцираат за начините како да ги остварат своите граѓански и политички права.
- ♦ Да се едуцираат за институционалните канали преку коишто можат да ги изразат своите интереси, грижи и проблеми.
- ♦ Да се стави акцент на придобивките од граѓанскиот ангажман, формите и каналите за учество, подобро разбирање на правата на индивидуалниот гласач и активностите на денот на изборите.
- ♦ Да се употребуваат неконвенционални пристапи поради ограничените време и ресурси. Тука спаѓаат: директни состаноци, визуелна и илустративна презентација на печатени материјали, маалски кампањи, едукација за социјални програми во институцијата што ја посетуваат, партнерства со претставниците на заедницата за да се допре до заедниците и поединците кои се недоволно писмени.

Да им се зголеми самодовербата дека можат да влијаат на заедницата и општеството

- ♦ Да се создадат можности за вклучување на многу сиромашните луѓе во локални активности или проекти за подобрување на одредени сегменти од нивниот живот. Тоа можат да бидат пренамена на локални објекти во центри за деца или активности за хигиена во соседството или помали проекти за поправки на домот.

- ♦ Да се користат примери што докажуваат дека активизмот е важен и има моќ да го корегира општеството.
- ♦ Да се размисли за различни формати како што се проекти на заедницата на микро-ниво поддржани од политичка партија или друга организација, сведоштва, приказни од трети страни.

Да им се подобри негативната перцепција дека се недоволно застапени и невидливи

- ♦ Да се покаже емпатија и разбирање за предизвиците со кои се соочуваат.
- ♦ Да се вклучат прашањата и предлозите поврзани со сиромаштијата во јавната агенда на релевантните политички претставници.
- ♦ Да се следат и периодично да се проверуваат проблемите со кои се соочува оваа група во периодот помеѓу изборите.
- ♦ Да се охрабрат политичарите и активистите кои се дел од најголемите политички партии да се залагаат за потребите на заедницата со ниски примања.
- ♦ Да се користат разновидни алатки, како што се редовни состаноци во заедницата и соработка со социјални служби за да се изготви решение за одредени проблеми, јавно застапување на прашања поврзани со сиромаштијата, итн.

Да се промовира прилагодена комуникација за различните групи со ниски примања

Оваа група е многу хетерогена и вклучува:

- ♦ самохрани родители,
- ♦ семејства со деца со попреченост,
- ♦ постари луѓе без пензии,
- ♦ поголеми семејства со единствен извор на приход,
- ♦ семејства без документи за живеење и сл.

Сите тие имаат специфични потреби и проблеми. Комуникацијата треба да се прилагоди да биде соодветна на нивните потреби.

Создавање сојузи:

Со невладини организации за подобро граѓанско образование и едукација на гласачите на овие заедници, во соработка со властите или независно.

Бидејќи невладини организации сè повеќе се вклучени во обезбедувањето социјални услуги, тие ја наследуваат одговорноста и моќта да дејствуваат како претставници и застапници на заедниците на кои им служат. Тие можат да играат клучна улога во:

- ♦ Информирање и едуцирање за граѓанските и политичките права.
- ♦ Подобрување на застапеноста на многу сиромашните лица во невладини организации и други чинители кои се залагаат за овие заедници.

- ♦ Олеснување на ефективност на системот: да се биде врска помеѓу оваа група и системот и да се олесни заштитата на нивните права и интереси.
- ♦ Зајакнување на капацитетите, позицијата и поврзаноста на невладините организации кои обезбедуваат социјални услуги и обезбедување поддршка во зајакнување на својот кредибилитет и моќ да влијаат.

Со медиумите (фокус на традиционалните)

- ♦ Да се промовираат наративи фокусирани на позитивни и успешни примери на активизам на непривилегираните заедници.
- ♦ Да се едуцираат за начините како да ги остварат своите граѓански и политички права.
- ♦ Да се промовираат теми во врска со прашања и проблеми на овие непривилегирани групи.
- ♦ Да се едуцираат и информираат за важноста на гласањето, механизмите за заштита и остварување на правата на глас.

Да се избераат релевантни канали за комуникација

и да се применуваат и традиционалниот и неконвенционалниот пристап.

Да се користи ТВ за да се допре до многу сиромашните заедници, поради ограничениот пристап до технолошки понапредна опрема.

- ♦ Да се користат формати што даваат можности за контекстуализирање на информациите.
- ♦ Да се користат и други формати, покрај информативните емисии, на пр. дебати, кратки прилози, сведоштва, итн.
- ♦ Покрај политичките емисии, да се користат утрински програми за начинот на живот и специјализирани емисии (на пример, за здравјето).
- ♦ Редовно да се презентираат информации на илустративен начин, особено за процесот на гласање, гласачките права, пријавување изборни нередовности.

Да се организираат директни состаноци или други настани во заедницата

- ♦ Да се користат различни формати за директна интеракција како што се мали собири, неформални маалски средби за да се изгради доверба и да се зголеми нивната самодоверба.
- ♦ Да се предлагаат проекти или активности во заедницата кои можат да послужат како мотив за организирање на конкретните групи во заедницата.

Да се пилотираат други нетрадиционални канали

- ♦ Да се размисли за ефективни теренски методи за ширење информации, на пр. во автобуси, на автобуски станици, локални продавници, отворени пазари, берберници, на пакети со храна, на торби, итн.
- ♦ Да се користат социјални центри и други соодветни институции за обука за граѓанските и политичките права и каналите за учество.

ДОЛГОРОЧНО НЕВРАБОТЕНИ ЛИЦА

Зголемување на вербата во сопствената моќ да влијаат на заедницата и општеството

- ♦ Создавање можности за вклучување на долгорочно невработените лица во процесот на донесување одлуки и промовирање на примери во кои претставниците на оваа група имаат раководни улоги во иницијативи за заедницата. Доколку луѓето веруваат дека можат да направат промена во нивната заедница/соседство или да го подобрат квалитетот на животот, тогаш ќе бидат позаинтересирани да учествуваат во граѓански активности.
- ♦ Промовирање помали проекти и иницијативи во заедницата кои се однесуваат на одредени проблеми. Фокусирање на граѓански проекти наместо на политички активности кои имаат конкретни придобивки за заедницата или соседството и се однесуваат на нивните интереси и вештини (на пр. хуманитарни иницијативи, готвење за хуманитарни цели, грижа за соседството, реновирање или одржување на игралиштата, итн.)
- ♦ Користење примери кои докажуваат дека активизмот е важен и има моќ да го корегира општеството.
- ♦ Користење различни формати, како што се микро-проекти во заедницата, препораки,

согледувања од трети страни.

Подобрување на негативната перцепција за недоволна застапеност од страна на политичките партии, избраните претставници и други организации

- ♦ Вклучување и промовирање невработени граѓански и политички активисти.
- ♦ Вклучување на прашањата и предлозите во врска со невработеноста во агендата на релевантните политички претставници.
- ♦ Користење разновидни алатки како што се редовни состаноци во заедницата, соработка со социјални служби за работа на решавање проблеми, јавно застапување на сиромашните, итн.

Продолжување и проширување на напорите за граѓанско образование

- ♦ Подигнување на свеста за заштита на нивните граѓански и политички права.
- ♦ Подигнување на свеста за начините на кои можат да ги остварат своите граѓански и политички права.
- ♦ Едукација за институционалните канали за изразување на овие интереси, грижи и проблеми.
- ♦ Акцентирање на придобивките од граѓанскиот ангажман, формите и каналите за учество, подобро разбирање на правата на гласачот и активностите на денот на изборите.
- ♦ Употреба на неконвенционални пристапи како што се директни состаноци, маалски кампањи, неформални собири, партнерства со лидерот на заедницата за да се допре до заедниците и поединците и конвенционални канали каде што можат да ги артикулираат своите грижи (отворени денови, истражувања и сл.).

Зајакнување на капацитетите за самостојно граѓанско учество

- ♦ Градење капацитети за јавно говорништво и дебатирање.
- ♦ Подигнување на свеста за граѓанските и политичките права.

Создавање сојузи:

Со медиумите (дигитални и традиционални)

- ♦ Промовирање наративи фокусирани на позитивни и успешни примери на активизам во ранливите заедници воопшто.
- ♦ Подигнување на свеста за начините на остварување на граѓанските и политичките права.
- ♦ Промовирање теми поврзани со прашања и проблеми на невработените.
- ♦ Подигнување на свеста за важноста на гласањето, механизмите за заштита на гласачките права и учеството во процесот на гласање.
- ♦ Подигнување на свеста за изборните нерегуларности, насилството и притисокот

Избор на соодветни комуникациски канали и примена на традиционални и неконвенционални пристапи

Користење на ТВ за да се допре до мнозинството невработени.

- ♦ Користење формати што даваат можности за контекстуализирање на информациите и зголемување на нивната важност.
- ♦ Користење други формати покрај информативните вести, како на пример, дебати, едиторијали, анегдоти и сведоштва кои прикажуваат локални проблеми и даваат увид во процесот на гласање.
- ♦ Користење утрински програми, програми за животниот стил и специјализирани емисии, покрај политичките емисии.

Организирање средби лице в лице или други настани во заедницата.

- ♦ Користење различни формати за директна интеракција, како што се мали собири, неформални состаноци (на пр. пред традиционалната продавница или други места за средби во соседството, во приватни куќи/дворови итн.) во нивните соседства за да се изгради доверба и да им се зголеми самодовербата. Ова е особено погодно во населбите со поголема стапка на невработеност.
- ♦ Предлагање проекти или активности во заедницата со потенцијал за собирање луѓе или специфични групи од заедницата.

Пилотирање други нетрадиционални канали

- ♦ Примена на ефективни техники за ширење информации во автобуси, на автобуски станици, локални продавници, отворени пазари, берберници, на пакети со храна, торби или други погодни места или производи што ги употребува оваа група.

Користење на социјалните медиуми за да се зголеми учеството и влијанието или да се започнат иницијативи бидејќи така се овозможува наменска и персонализирана комуникација. Социјалните медиуми се важен канал за младите и средновеќните членови на оваа група (повеќе од 20% добиваат информации за општествено-политичката состојба и изборите од социјалните медиуми.)

ДРУГИ ЕТНИЧКИ ЗАЕДНИЦИ

Како одговор на овие идентификувани предизвици и препреки, се препорачува збир на интервенции што ќе придонесат за подобрување на граѓанското и политичкото учество на другите етникуми.

Подигнување на свеста за важноста на учеството во општествено-политичкиот живот

- ♦ Фокусирање на придобивките од граѓанскиот ангажман за демократијата и граѓанското општество.
- ♦ Идентификување позитивни примери и инфлуенсери и промовирање на нивните активности.

Промоција на граѓанските и демократските вредности, наместо на потребите на етничките групи

- ♦ Промовирање инклузивно наместо етноцентрично општество.
- ♦ Промовирање образование, човекови права, здравје, просперитет, добар квалитет на живот, итн.
- ♦ Известување и дискутирање за локални прашања.

Промовирање инклузивни кандидатски листи

- ♦ Промовирање етничка, родова и возрастна разновидност.

Зголемување на самовербата дека можат да влијаат на заедницата и општеството

- ♦ Промовирање позитивни примери што се вреднувани од заедницата.
- ♦ Зајакнување на готовноста на државните институции и политичките партии да одговорат на потребите на граѓаните.

Промовирање канали и процедури за поттикнување учество во граѓанскиот живот

- ♦ Оваа група има неразвиена свест за каналите за учество во општествено-политичкиот живот.

Создавање сојузи:

Со медиумите (дигитални и традиционални)

- ♦ Промовирање наративи кои акцентираат позитивни и успешни примери на граѓанско учество.
- ♦ Подигнување на свеста за придобивките од активното граѓанско учество.
- ♦ Промовирање канали и начини за граѓанско учество.
- ♦ Вклучување на граѓаните во дебати и ток-шоуа за да се отвори дискусија за прашањата од интерес.

Со инфлуенсери/познати личности

- ♦ Соработка со влијателни лица за промовирање на граѓанско учество и граѓански и демократски вредности. Наративот треба да се фокусира на општеството како целина наместо на етничката припадност.

Избор на соодветни канали за комуникација и примена на традиционалниот и неконвенционалниот пристап

Користење ТВ за да се допре до поголемиот дел од групата

Најпрепорачани опции се информативните емисии, дебатите, ток-шоуата, отворените студија, итн.

Користење други видови програми за да се допре до овој сегмент, поради незаинтересираноста за политички програми. Користење на програми за животен стил, здравје, емисии за готвење, итн.

Оваа група претпочита регионални и странски ТВ-станции за следење на информации за етнички прашања. Комбинирање ТВ со социјални медиуми и веб-портали за да се обезбеди ефективна комуникација со оваа заедница.

Користење на социјалните медиуми за да се допре до младиот, образованиот и вработениот сегмент од населението

Социјалните медиуми се клучниот информативен канал со голем потенцијал за ангажирање и учество на помладиот дел од оваа демографска група.

Организирање средби лице в лице или други настани во заедницата

Форматот на овие состаноци треба да биде неформален, како на пример, кафе-средби, дебати, заеднички проекти во заедницата.

Пилотирање други нетрадиционални канали

- ♦ Организирање регионални забавни или спортски настани.
- ♦ Организирање забавни активности и настани за да се поттикне интерес и посетеност.